

willen optreden kunnen zij belangrijk werk verrichten ten dienste van de documentatie en het completeren van de kennis aangaande de Nederlandse geologie.

Tot het werk van een rapporteur kan vervolgens ook behoren het verrichten van eigen onderzoek, b.v. het verzamelen van zwerfstenen, het uitvoeren van zwerfsteen- en grindtellingen, het opnemen van profielen in zand- of grindafzettingen, het meten van laaghellingsen en richtingen e.d. (en voor de knutselaars: het maken van maquettes).

Ook dit zijn bezigheden die op zichzelf genomen niet altijd behoeven te geschieden met een groots wetenschappelijk doel voor ogen. Het zijn immers de bijna vanzelfsprekende bezigheden van de geologisch georiënteerde natuurliefhebber; het is zijn liefhebberij. Maar ook door deze liefhebberij kunnen gegevens te voorschijn komen die de vakgeoloog gaarne zal gebruiken.

Dergelijke bezigheden eisen intussen een zekere kennis van zaken en een op-de-hoogte-zijn van de methoden volgens welke de tellingen en metingen dienen plaats te vinden. De amateur vindt deze voor een deel in de bestaande populair-geologische of zuiver wetenschappelijke georiënteerde boekwerken en tijdschriften, die er op dit gebied bestaan. Maar ter wille van de homogeniteit en de volledigheid zou het toch wel wenselijk zijn dat degenen, die de taak van rapporteur op zich willen nemen zich *gezamenlijk* en onder leiding van een deskundige in de betreffende methoden zouden oefenen. Dit zou b.v. verwezenlijkt kunnen worden door eens per jaar een bijeenkomst te organiseren, waar gedurende enkele dagen de theorie en de praktijk van dit soort werkzaamheden wordt doorgenomen.

Aan degenen, die blijk hebben gegeven dat zij zelfstandig de betreffende methoden kunnen toepassen kan dan eventueel een certificaat worden uitgereikt, waartegenover zij zich verplichten de Geologische Dienst zo veel mogelijk op de hoogte te houden van wat er in hun rayon te rapporteren valt.

De organisatie van een en ander is een zaak van later zorg. Vooreerst gaat het er om, na te gaan of er onder de leden van de Nederlandse Geologische Vereniging belangstelling bestaat voor een dergelijk rapporteurschap. Indien een dergelijke belangstelling inderdaad aanwezig is geve men daarvan kennis aan de Voorzitter der Nederlandse Geologische Vereniging.

WORTELS VAN RHIZOPOTERION SP.

door

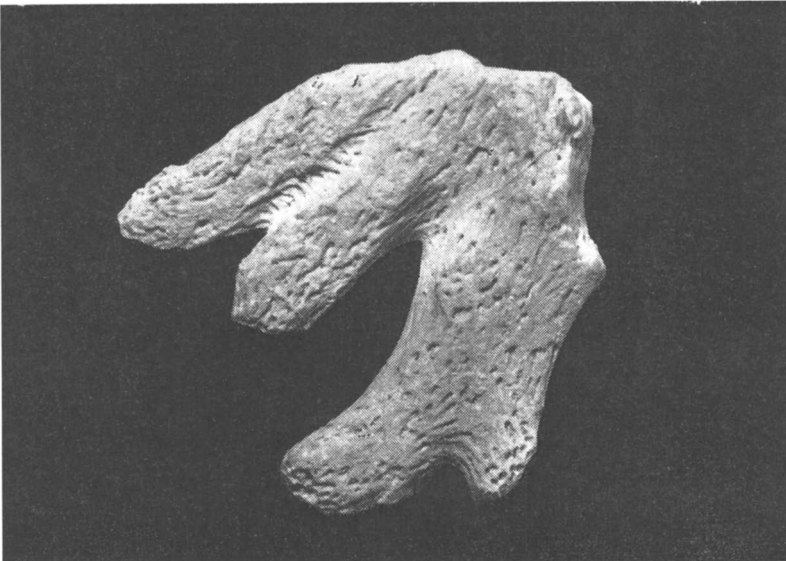
H. KRUL.

Het oostelijk diluvium, zo prachtig ontsloten bij (en derhalve zo goed bekend van) Sibculo-Westerhaar, in het meest noordelijke puntje van Twente gelegen, kan o.a. worden onderscheiden van andere grintafzettingen door het voorkomen van bepaalde fossielen, die voor de meeste verzamelaars uiteraard de grote attractie vormen, daar ze vooral een specialiteit van de Twentse zandgraverijen blijken te zijn.

Over het silurische bestanddeel van de fossielenrijkdom kan men elders in dit nummer een belangwekkende uiteenzetting van ANDERSON aantreffen — lezing daarvan ten zeerste aanbevolen. Over het jurassische bestanddeel kan ook veel

worden gezegd. Mij zij het vergund, op deze plaats een summier woord te wijden aan een simpel onderdeel van de Krijtfossielen, met name de sponsen, en van deze sponsen de welbekende en (nog) omstreden Rhizopoterions, die merkwaardige Ventriculitide, waarvan de oostelijke wateren een onnoemelijk aantal moeten hebben versleept naar deze contreien, getuige de vele resten die we kunnen aantreffen in de vorm van min of meer goed geconserveerde „voetstukken”, soms zelfs met gedeelten van de kelk, gevonden door SCHOLTEN. Dikwijls heeft men niet zoveel geluk, maar altijd kunnen tussen het grint fragmentjes van Rhizopoterions worden aangetroffen, soms zelfs fraai vertakt.

Het was tussen materiaal van Westerhaar in de collectie GERRITS te Eesveen,

Wortelfragment van Rhizopoterion sp., gevonden te Westerhaar (Ov.) op $\frac{1}{1}$.

De steel van deze spons begon ongeveer rechts bovenaan.

Collectie M. Gerrits, Eesveen.

Foto H. Kru'.

dat ik een buitengewoon mooi wortelstuk aantrof, zo mooi, dat het ruimschoots de moeite van een foto waard was.

Ook voor de kennis van de bouw dezer sponsen is dit fragmentje belangrijk, daar veel onderstukken van de „kelk” slechts korte uitsteeksels als wortelresten bezitten. Een complete spons moet een prachtig organisme zijn geweest, met een kelk van misschien wel 20 cm hoogte, stevig aan de zeebodem vastgehecht op een wijd- en veelvertakt wortelsysteem, waaraan zich somtijds Ostrea-schelpen hechtten. Scholtens exemplaar van de Mekkelenberg bij Albergen toont iets dergelijks; het stuk is thans in het Natuurhistorisch Museum te Enschede en werd indertijd afgebeeld in „Natura”, jaargang 1933, pag. 176. Voor nadere bijzonderheden omtrent deze vooral in Twente veel voorkomende spons raadplege men Publicatie III der N. G. V.

Enschede, November 1953.